

Jöfnun vinnuskila

Við gildistöku betri vinnutíma í vaktavinnu 1. maí 2021, varð breyting á helgidagafrí og bætingu. Nýtt fyrirkomulag, jöfnun vinnuskila, verður tekið upp þess í stað.

Breytingin felur í sér að árleg vinnuskylda vaktavinnufólks sem vinnur á reglubundnum vöktum verður að jafnaði sú sama og hjá dagvinnufólki. Þannig lækkar vinnuskylda vaktavinnufólks miðað við fullt starf um 7,2 vinnuskyldustundir vegna hvers sérstaks frídags og stórhátíðardags sem falla til á mánudegi til föstudags. Aðfangadagur og gamlársdagur eru með sérstöðu, en þá daga lækkar vinnuskylda um 3,6 klukkustundir fyrir hvorn dag miðað við fullt starf (vinnuskylda er eingöngu milli kl. 8 og 12 þessa daga). Lækkun vinnuskyldu á við hvort sem starfsfólk er við vinnu á sérstökum frídegi/stórhátíðardegi eða ekki. Sem dæmi þá lækkar vinnuskylda starfsmanns í júní mánuði um 7,2 klst. ef 17. júní ber upp á virkan dag.

Í meðfylgjandi töflu má sjá yfirlit yfir almenna frídaga og stórhátíðardaga sem telja til lækkunar á vinnuskilum starfsfólks. Fjöldi klst. miðast við fullt starfshlutfall en starfsfólk í hlutastarfi fær hlutfallslega lækkun vinnuskyldu fyrir hvern rauðan dag sem ber upp á virkan dag.

Almennir frídagar	Vikudagur vegna jöfnunar vinnuskila
Skírdagur	Alltaf fimmtudagur (7,2 klst.)
Annar í páskum	Alltaf mánudagur (7,2 klst.)
Sumardagurinn fyrsti	Alltaf fimmtudagur (7,2 klst.)
1. maí	Breytilegur (0 til 7,2 klst. ríki og RVK)
Uppstigningardagur	Alltaf fimmtudagur (7,2 klst.)
Annar í hvítasunnu	Alltaf mánudagur (7,2 klst.)
Frídagur verslunarmanna	Alltaf mánudagur (7,2 klst.)
Annar í jólum	Breytilegur (0 til 7,2 klst.)
Stórhátíðardagar	Vikudagur vegna jöfnunar vinnuskila
Nýársdagur	Breytilegur (0 til 7,2 klst.)
Föstudagurinn langi	Alltaf föstudagur (7,2 klst.)
Páskadagur	Alltaf sunnudagur (styttir ekki vinnuskyldu)
1. maí	Breytilegur (7,2 klst. sveitarfélög)
Hvítasunnudagur	Alltaf sunnudagur (styttir ekki vinnuskyldu)
17. júní	Breytilegur (0 til 7,2 klst.)
Aðfangadagur jóla eftir kl. 12:00	Breytilegur (0 til 3,6 klst.)
Jóladagur	Breytilegur (0 til 7,2 klst.)
Gamlársdagur eftir kl. 12:00	Breytilegur (0 til 3,6 klst.)

Markmið með jöfnun vinnuskila:

- Fækka vinnustundum vaktavinnufólks til jafns á við dagvinnufólk sem almennt fær frí frá vinnu um helgar, á almennum frídögum og stórhátíðardögum.
- Á flestum vinnustöðum vaktavinnufólks þarf áfram að standa vaktina á frídögum og stórhátíðardögum. Vaktavinnufólk fær með þessu tækifæri til að taka frí jafnóðum eða á tímabili framlagðrar vaktskrár.
- Sé starfsfólk í fríi á frídögum/stórhátíðardögum sem ber upp á virkum degi lækkar vinnuskylda þeirra engu að síður.

- Tryggja að vinnuskil vaktavinnufólks og mætingar séu miðaðar við vinnuskyldu á hverri vaktskrá.
- Gera starfsfólki kleift að ná með reglubundnum hætti endurheimt og hvíld frá störfum.

Um jöfnun vinnuskila gildir:

- Lækkun á vinnuskilum vegna sérstakra frídaga skal að jafnaði taka út innan tímabils vaktskrár. Með samkomulagi við starfsfólk er hægt að flytja tíma milli vaktskráa.
- Starfsmaður getur óskað eftir því að safna upp vinnuskilum vegna sérstakra frídaga og stórhátíðardaga. Óski starfsmaður eftir því skal hann tilkynna yfirmanni sínum það fyrir framlagningu vaktskrár þegar ávinnsla á sér stað. Geri hann það safnast upp tímar í vinnuskilum og starfsmaður vinnur umfram vinnuskyldu. Yfirmanni er skylt að verða við óskum starfsmanns enda verði því viðkomið vegna starfsemi stofnunar.
- Miðað skal við að uppsafnaðir dagar nái ekki yfir lengra tímabil en þörf er á með hliðsjón af óskum starfsfólks og þörfum starfseminnar.
- Á sumarorlofstíma er orlofsúttekt í forgangi umfram uppsöfnun vinnuskila vegna sérstakra frídaga og stórhátíðardaga.

Skipulag vakta

Mánaðarleg vinnuskylda starfsfólks er ólík milli mánaða vegna mismunandi fjölda virkra daga sem falla á almanaksmánuði. Þá mánuði sem rauðir dagar falla á virkan dag fækkar klst. á vaktskrá sem því nemur.

Stjórnendur og vaktasmiðir þurfa að hafa eftirfarandi þætti í huga við skipulag vakta:

- Huga að fjölda mætinga á hverju launatímabili m.t.t. vaktahvata.
- Leitast við að vinnuskil starfsfólks í vaktavinnu séu sem jöfnust milli launatímabila og endurspegli vinnuskyldu. Með þeim hætti verða áhrif breytilegrar vinnuskyldu skv. almanaki sem minnst, stuðlað er að jöfnun í vaktahvata og launum starfsfólks.
- Sérstaklega þarf að hafa í huga möguleg áhrif minni vinnuskyldu á vaktahvata þegar fleiri en einn rauðan dag ber upp á virka daga innan vaktatímabils/vaktskrár (það á einkum við í apríl).
- Huga þarf að stöðu vinnuskila ef samkomulag er um að safna saman fleiri en einum rauðum degi sem ber upp á virkan dag.
- Huga þarf að áhrifum jöfnunar vinnuskila á mönnun í starfsemi og horfa til þess að manna mönnunargat sem af því getur skapast.

Eftirfylgni

Matshópur er starfandi út samningstímamann í umboði stýrihóps. Hann hefur það hlutverk að framkvæma reglulegar mælingar á áhrifum kerfisbreytingarinnar á starfsfólk og starfsemi stofnana. Mánaðarlegir mælikvarðar hafa verið skilgreindir og fylgst verður með þeim eftir hverja launaútborgun. Matshópur mun fylgjast sérstaklega með áhrifum jöfnunar vinnuskila á laun starfsfólks, einkum þá mánuði þegar flesta frídaga ber upp á virka daga.

Dæmi varðandi uppsöfnun: Starfsmaður óskar eftir því að safna upp vinnuskilum vegna frídaga í apríl til úttektar vegna fyrirhugaðrar afmælisferðar í september. Hægt er að verða við því starfseminnar vegna og safnar starfsmaðurinn upp vinnuskilum sem nemur 4*7,2 klst. = 28,8 klst. Um er að ræða frídaga sem falla á skírdag, föstudaginn langa, annan í

páskum og uppstigningardag. Vinnuskil starfsmanns í apríl verða þá 36 klst. á viku, án þess að tekið sé tillit til vægis vinnuskyldustunda, eða sú sama og ef ekki væru rauðir dagar sem ber upp á virka daga. Starfsmaðurinn er þá með 28,8 klst. í plús í vinnuskilum eftir aprílmánuð sem hann mun jafna út í september.

Dæmi um áhrif jöfnunar vinnuskila:

Vinnuskil vaktavinnumanns

Maí 2021						
Skilgreining	Vinnuskil verða		Vinnuskil voru		Mismunur	Til viðbótar
Vaktavinnumaður		V.1. 36		V.1. 40	-31.2	Stytttri viðvera vegna vægi vinnuskyldustunda
	136.8	V.2. 7,2*4	168	V.2. 40		
		V.3. 36		V.3. 40		
		V.4. 7,2*4		V.4. 40		
		V.5. 7,2		V.5. 8		

M A Í						
S	M	P	M	F	F	L
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

Júní 2021						
Skilgreining	Vinnuskil verða		Vinnuskil voru		Mismunur	Til viðbótar
Vaktavinnumaður		V.1. 28,8		V.1. 32	-24.8	Stytttri viðvera vegna vægi vinnuskyldustunda
	151.2	V.2. 36	176	V.2. 40		
		V.3. 28,8		V.3. 40		
		V.4. 36		V.4. 40		
		V.5. 21,6		V.5. 24		

J Ú N Í						
S	M	P	M	F	F	L
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			